

Нова судова система України в дії

16 липня 2016 року в Газеті «Голос України» № 132-133 опубліковано текст Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02 червня 2016 року, який є логічним продовженням змін до Конституції України щодо правосуддя.

Головною метою Закону є комплексне та докорінне реформування судової системи України відповідно до міжнародних стандартів, підвищення рівня незалежності суддів та посилення відповідальності суддівського корпусу перед суспільством, а також створення необхідних умов для здійснення правосуддя на засадах верховенства права.

Серед ключових нововведень, що впроваджені вказаним Законом, можна виділити наступні:

- перехід до триланкової судової системи, що складається з місцевих судів, апеляційних судів і Верховного Суду як суду касаційної інстанції, в складі якого будуть діяти чотири касаційні суди, що будуть здійснювати розгляд справ у касаційному порядку за відповідною спеціальністю, та Велика Палата, функцією якої є уніфікація судової практики та вирішення юрисдикційних спорів;
- ліквідація існуючих і створення нових спеціалізованих судів - Вищого суду з питань інтелектуальної власності та Вищого антикорупційного суду, які будуть діяти як суди першої інстанції;
- підвищення вікових та професійних цензів до кандидатів на посаду судді, удосконалення конкурсного принципу призначення судді на посаду;
- скасування призначення суддів на п'ятирічний термін;
- запроваджено процедуру призначення суддів на посаду виключно за результатами публічного конкурсу та кваліфікаційного оцінювання;
- призначення суддів на посаду відбувається Президентом України за поданням Вищої ради правосуддя;
- передбачено значне підвищення розміру суддівської винагороди та змінено умови отримання і розмір щомісячного довічного грошового утримання судді після його відставки;
- запровадження моніторингу способу життя судді та обов'язкового щорічного декларування родинних зв'язків та доброчесності судді;

- розширення переліку підстав для звільнення суддів, зокрема, в разі порушення суддею обов'язку підтвердити законність джерела походження майна;
- запровадження обмеження суддівського імунітету та встановлення юридичної відповідальності за дії, вчиненні поза професійною суддівською діяльністю, на загальних засадах.

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» набуває чинності одночасно із Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» наприкінці вересня поточного року.

Водночас, Закон передбачає, що утворення Верховного Суду та призначення суддів Верховного Суду за новим порядком повинно відбутись протягом 6 місяців після набуття чинності Законом, а для утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності та Вищого антикорупційного суду та проведення конкурсу на посади суддів у цих судах відведено 12 місяців.

Верховний Суд, створений за новими правилами, починає свою роботу за умови призначення щонайменше шістдесяти п'яти суддів Верховного Суду, а до настання цього моменту продовжують діяти в межах своїх повноважень Верховний Суд України, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України та Вищий адміністративний суд України.

Цей огляд останніх змін до чинного законодавства України не є юридичною консультацією і може бути використаний виключно для отримання загальної інформації.

За додатковою інформацією звертайтеся до юридичної фірми «Антика»:

вул. Хрещатик, 12, 2-й поверх
м. Київ, 01001, Україна
тел./факс: +38 044 390 09 20/21
office@antikalaw.com.ua
www.antikalaw.com.ua